

แนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

THE OPERATIONAL GUIDELINES OF THE PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITY FOR TEACHERS IN SCHOOLS
UNDER BUENGGAN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

ณัฐพล พงษ์ถาวร* และ ชัชจรียา ไบลี

Nattapol Pongtaworn* and Chatjariya Bailee

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี อุดรธานี 41000

Program in Educational administration, Faculty of Graduate Studies, Udon Thani Rajabhat University,

Udon Thani 41000, Thailand

*Corresponding author: Email: 62120605114@udru.ac.th

รับบทความ 26 ตุลาคม 2565 แก้ไขบทความ 28 เมษายน 2565 ตอรับบทความ 8 มิถุนายน 2565 เผยแพร่บทความ เมษายน 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ปีการศึกษา 2563 จำนวน 341 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ระยะที่ 1 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระยะที่ 2 การหาแนวทางการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา โดยการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 9 คน ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นผู้ที่ได้รับรางวัลดีเด่นเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560-2563 โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพที่เป็นจริงของแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่ควรจะเป็นของพัฒนาแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา ด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ด้านที่ 5 ด้านระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ ($PNI_{modified} = 0.279$) 3) แนวทางการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ทั้ง 6 ด้าน มี 15 แนวทาง

คำสำคัญ: แนวทางการดำเนินงาน, ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ, ความต้องการจำเป็น

ABSTRACT

The purposes of this research aimed to 1) study the actual and expected conditions of the operational guidelines of the professional learning community (PLC) for teachers in schools, 2) prioritize the needs of the operational guidelines of PLC for teachers in schools, and 3) propose guidelines for developing the PLC operations for teachers in schools under Buengkan Primary Educational Service Area Office. The sample consisted of 341 school administrators and teachers working under Buengkan Primary Educational Service Area Office in the academic year 2020. The sample size was determined using the Krejcie and Morgan table. The research instrument for Phase I included a 5-level rating scale questionnaire with the reliability value of 0.97. Statistics for data analysis were frequency distribution, percentage, mean and standard deviation, and Phase II was related to establishing guidelines for developing the PLC operations for teachers in schools. The interviews with the target group of nine

participants who received the outstanding award for PLC teachers from 2018-2020 were conducted using the target-interview method. The results were as follows: 1) The actual conditions of the PLC operational guidelines for teachers in schools under Buengkan Primary Educational Service Area Office were overall at a high level, and the expected conditions of the PLC operational guidelines for teachers in schools were overall at a high level, 2) Needs analysis of the PLC operational guidelines for teachers in schools under Buengkan Primary Educational Service Area Office revealed that the most critical need was the fifth aspect in terms of technology and Information system ($PNI_{modified} = 0.279$), and 3) The proposed guidelines for developing the PLC operational guidelines for teachers in schools under Buengkan Primary Educational Service Area Office involved six aspects with 15 approaches.

Keywords: Operational Guidelines, Professional Learning Community, Needs

บทนำ

การพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560, หน้า 36) เป็นการพัฒนาการเรียนการสอนที่ส่งผลไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาอีกระดับ กล่าวคือ เป็นการพัฒนาสมรรถนะเชิงวิชาชีพครูและการพัฒนาผู้เรียนไปในขณะเดียวกัน ซึ่งการสร้างให้ผู้เรียนกลายเป็นบุคคลที่มีคุณภาพได้นั้น ครูผู้สอนจะต้องมีความพร้อมในการพัฒนาตนเองทางด้านวิชาชีพอย่างหลากหลายและต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา Darling-Hammond & Sykes (1999, p. 173) อธิบายถึงรูปแบบทางโครงสร้าง กระบวนการ ทั้งองค์ประกอบที่หลากหลายที่จะช่วยให้เข้าใจสิ่งที่ต้องการกำหนดเป้าหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้นที่สามารถนำมาเป็นเครื่องมือในการสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินการแนวปฏิบัติที่ดี (Good Practice) รูปแบบการพัฒนาการเรียนรู้อันชาญฉลาดที่ก่อให้เกิดความสนใจอย่างมากในปัจจุบัน คือ ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ซึ่งเป็นการเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อให้ครูสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพโดยบทบาทของครูจะเปลี่ยนไปจากครูผู้สอนเป็นครูฝึกหรือผู้อำนวยการอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ นอกจากครูแล้ว ผู้บริหาร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้การสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสพบปะเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน รวมทั้งกำหนดบทบาทในการจัดการเรียนรู้ของครูให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (วิจารณ์ พานิช, 2556, หน้า 15) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นอีกหนึ่งตัวแปรที่มีความสำคัญในการนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพทั้งในด้านวิชาชีพและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และยังส่งผลดีต่อครูผู้สอน คือ ลดความรู้สึกลดเดี่ยวงานสอนของครู เพิ่มความรู้สึกร่วมกันพันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียนมากขึ้นโดยเพิ่มความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติพันธกิจอย่างเข้มแข็ง ส่งผลให้ครูต้องการเรียนรู้ร่วมกันและรับผิดชอบต่อการพัฒนาของผู้เรียนโดยรวมเข้าใจเนื้อหาสาระที่ต้องการจัดให้ผู้เรียนได้เข้าใจมากยิ่งขึ้น ตลอดจนการตระหนักถึงบทบาทและพฤติกรรมการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560, หน้า 26) ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพหรือ Professional Learning Community ยังเป็นกลไกสำคัญต่อความสำเร็จของสถานศึกษา โดยจะช่วยเหลือให้ผู้ปฏิบัติงานทั้งครูผู้สอนและผู้บริหารได้ใช้หลักวิชาชีพของตนเพื่อไปปรับปรุงด้านวิธีการสอนและทักษะภาวะผู้นำ โดยการใช้วิธีศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ ไตร่ตรอง การเสวนา การรับข้อมูลย้อนกลับที่แต่ละคนมีต่อกันกลับคืนมา ทุกคนต้องมาร่วมกันพิจารณาบทวนเรื่องนโยบายและการปฏิบัติต่าง ๆ รวมไปถึงกระบวนการบริหารจัดการต่าง ๆ ของโรงเรียน (เสถียร อ่วมพรม, 2560, หน้า 12)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มุ่งส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม (นุสรุา วงศ์จันทร์, 2557, หน้า 18) รวมถึงพันธกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬที่มุ่งเน้นให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมแต่ยังพบอุปสรรคสำคัญ ได้แก่ การขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำ PLC รวมถึงการประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน (อัมพร พินะสา, 2556, หน้า 17) ผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะศึกษาสภาพการดำเนินงานและแนวทางที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

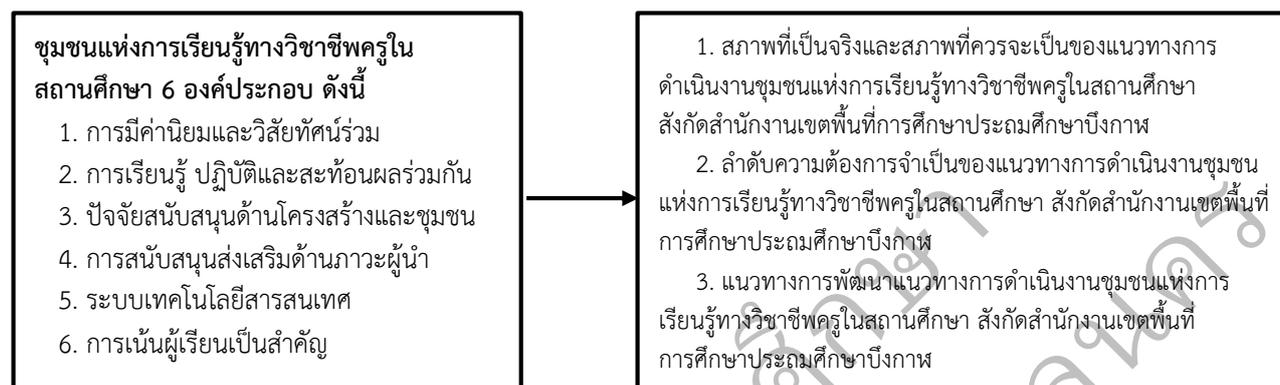
ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

2. เพื่อศึกษาการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย เพื่อศึกษาสภาพแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Methods) และระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Methods) ซึ่งมีรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2,979 คน กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซ์และมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 13) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 341 คน แบ่งเป็น ผู้บริหารโรงเรียน 25 คนและครูผู้สอน จำนวน 316 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา มีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร บทความ หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แนวคิดและทฤษฎีของการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (Professional Learning Community)

ขั้นตอนที่ 2 นำเสนอแบบร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยรวบรวมแนวคิดความต้องการจำเป็นของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินและตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) (นครชัย ชาญอุไร, 2561, หน้า 152) หลักการใช้ภาษา (Wording) รวมถึงการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไข ด้วยการตรวจสอบค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกำหนดคุณสมบัติผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.6-1.00 ไว้

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม (Discrimination Power) โดยใช้เกณฑ์ตั้งแต่ .20-1.00 (นครชัย ชาญอุไร, 2560, หน้า 144) และหาความเชื่อมั่น (Reliability) ตามสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach Alpha Coefficient) ของครอนบาค ได้เท่ากับ 0.979

ขั้นตอนที่ 5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือให้ถูกต้องครบถ้วนและจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

วิธีรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามและส่งแบบสอบถามกลับคืนมาทางไปรษณีย์ จำนวน 215 ชุด และอีก 126 ชุด ผู้วิจัยขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง โดยการนัดหมายวันเวลาและสถานที่ในการรับแบบสอบถามคืน ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลและนำมาวิเคราะห์ผลตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์และใช้ค่าสถิติต่าง ๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ตามลำดับ ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของแนวทางการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. การจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการของแนวทางการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา พิจารณาจากค่า PNI(modified) แล้วนำมาจัดลำดับ
4. ข้อมูลจากตอนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอในรูปแบบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง แนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตาราง 1 ความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม แนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ		ผู้ตอบแบบสอบถาม (ผู้ให้บริการ) (n=341)	
		จำนวน	ร้อยละ
1 ตำแหน่งงาน			
	ผู้บริหารโรงเรียน	25	7.30
	ครูผู้สอน	316	92.70
2 ประสบการณ์ปฏิบัติงาน			
	ต่ำกว่า 10 ปี	190	55.72
	10 – 20 ปี	102	29.91
	มากกว่า – 20 ปี	49	14.37
3 ขนาดสถานศึกษา			
	ขนาดเล็ก	97	28.40
	ขนาดกลาง	207	60.70
	ขนาดใหญ่	37	10.90

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 341 คน เป็นผู้บริหารโรงเรียน 25 คน (ร้อยละ 7.30) ครูผู้สอน 316 คน (ร้อยละ 92.70) ด้านประสบการณ์ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 190 คน (ร้อยละ 55.70) รองลงมา มีประสบการณ์ปฏิบัติงานระหว่าง 10–20 ปี จำนวน 102 คน (ร้อยละ 29.91) และมีประสบการณ์ปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไป จำนวน 49 คน (ร้อยละ 14.37) ตามลำดับ ด้านขนาดสถานศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นบุคลากรในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 97 คน (ร้อยละ 28.40) สถานศึกษาขนาดกลาง 207 (ร้อยละ 60.70) และสถานศึกษาขนาดใหญ่ 37 คน (ร้อยละ 10.9)

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สภาพที่เป็นจริง สภาพที่ควรจะเป็น ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และลำดับความสำคัญของสภาพที่เป็นจริงของแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยภาพรวม

แนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา	D			I			PNI modified	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. ด้านการมีค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วม	3.57	0.70	มาก	4.34	0.67	มาก	0.216	5
2. ด้านการเรียนรู้ ปฏิบัติและสะท้อนผลร่วมกัน	3.57	0.63	มาก	4.40	0.66	มาก	0.232	3
3. ด้านปัจจัยสนับสนุนด้านโครงสร้างและชุมชน	3.64	0.59	มาก	4.43	0.61	มาก	0.217	4
4. ด้านการสนับสนุนส่งเสริมด้านภาวะผู้นำ	3.63	0.63	มาก	4.49	0.60	มาก	0.237	2
5. ด้านระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ	3.51	0.60	มาก	4.49	0.65	มาก	0.279	1
6. ด้านการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.72	0.63	มาก	4.50	0.62	มาก	0.210	6
โดยรวม	3.61	0.63	มาก	4.44	0.64	มาก	0.232	-

ข้อมูลจากตาราง 2 พบว่า สภาพที่เป็นจริงของแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.63) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านที่ 6 ด้านการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมมีสภาพที่เป็นจริงในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.63) ด้านที่ 3 ด้านปัจจัยสนับสนุนด้านโครงสร้างและชุมชน โดยภาพรวมมีสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.59) ด้านที่ 4 ด้านการสนับสนุนส่งเสริมด้านภาวะผู้นำ โดยภาพรวมมีสภาพที่เป็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.63)

สภาพที่ควรจะเป็นของแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.64) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านที่ 6 ด้านการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมมีสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.62) ด้านที่ 5 ด้านระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ โดยภาพรวมมีสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.65) ด้านที่ 4 ด้านการสนับสนุนส่งเสริมด้านภาวะผู้นำ โดยภาพรวมมีสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.60)

การจัดลำดับความต้องการจำเป็นของแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีค่า PNI_{modified} อยู่ระหว่าง 0.210-0.279 เรียงลำดับความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านที่ 5 ด้านระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศมีค่า ($PNI_{\text{modified}} = 0.279$) ลำดับที่ 2 ด้านที่ 4 ด้านการสนับสนุนส่งเสริมด้านภาวะผู้นำมีค่า ($PNI_{\text{modified}} = 0.237$) ลำดับที่ 3 ด้านที่ 2 ด้านการเรียนรู้ ปฏิบัติและสะท้อนผลร่วมกัน ($PNI_{\text{modified}} = 0.232$)

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผู้วิจัยดำเนินการได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ โดยนำผลการวิเคราะห์ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในระยะที่ 1 มาเป็นข้อมูลเบื้องต้น กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการสัมภาษณ์ จำนวน 9 คน ตามประเด็นที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละด้านจนครบทั้ง 6 ด้าน โดยเรียงลำดับตามผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นที่ผู้วิจัยศึกษา ดังนี้

ด้านที่ 5 ด้านระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ ผู้บริหารและครูจำเป็นต้องเปิดใจยอมรับ เข้าใจ เรียนรู้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศ โดยอาจมีการอบรม หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ และรู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยี ที่จะนำมาพัฒนาระบบการเรียนการสอน และการพัฒนาวิชาชีพให้ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ด้านที่ 4 ด้านการสนับสนุนส่งเสริมด้านภาวะผู้นำ ผู้บริหารและครูต้องมีการวางแผนร่วมกันอย่างเป็นแบบแผนเป็นระบบ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงออกทางความคิดเห็นและนำมาซึ่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่าง ๆ โดยผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างของการปฏิบัติเพื่อให้เกิดภาวะผู้นำ และส่งผลต่อครู หรืออาจศึกษาต้นแบบโรงเรียนที่มีรูปแบบที่ถูกต้องหรือสามารถเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาของตนเอง จะทำให้เกิดการร่วมมือพัฒนาองค์กรทางวิชาชีพให้มีคุณภาพมากขึ้น รวมไปถึงการสร้างควมสามัคคีในองค์กร

ด้านที่ 2 ด้านการเรียนรู้ ปฏิบัติ และสะท้อนผลร่วมกัน ผู้บริหารต้องสร้างพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการตามแนวคิด PLC กำหนดโครงสร้าง แนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน และมีการสะท้อนผลอย่างเป็นระบบและสม่ำเสมอ โดยไม่มากหรือน้อยเกินไป

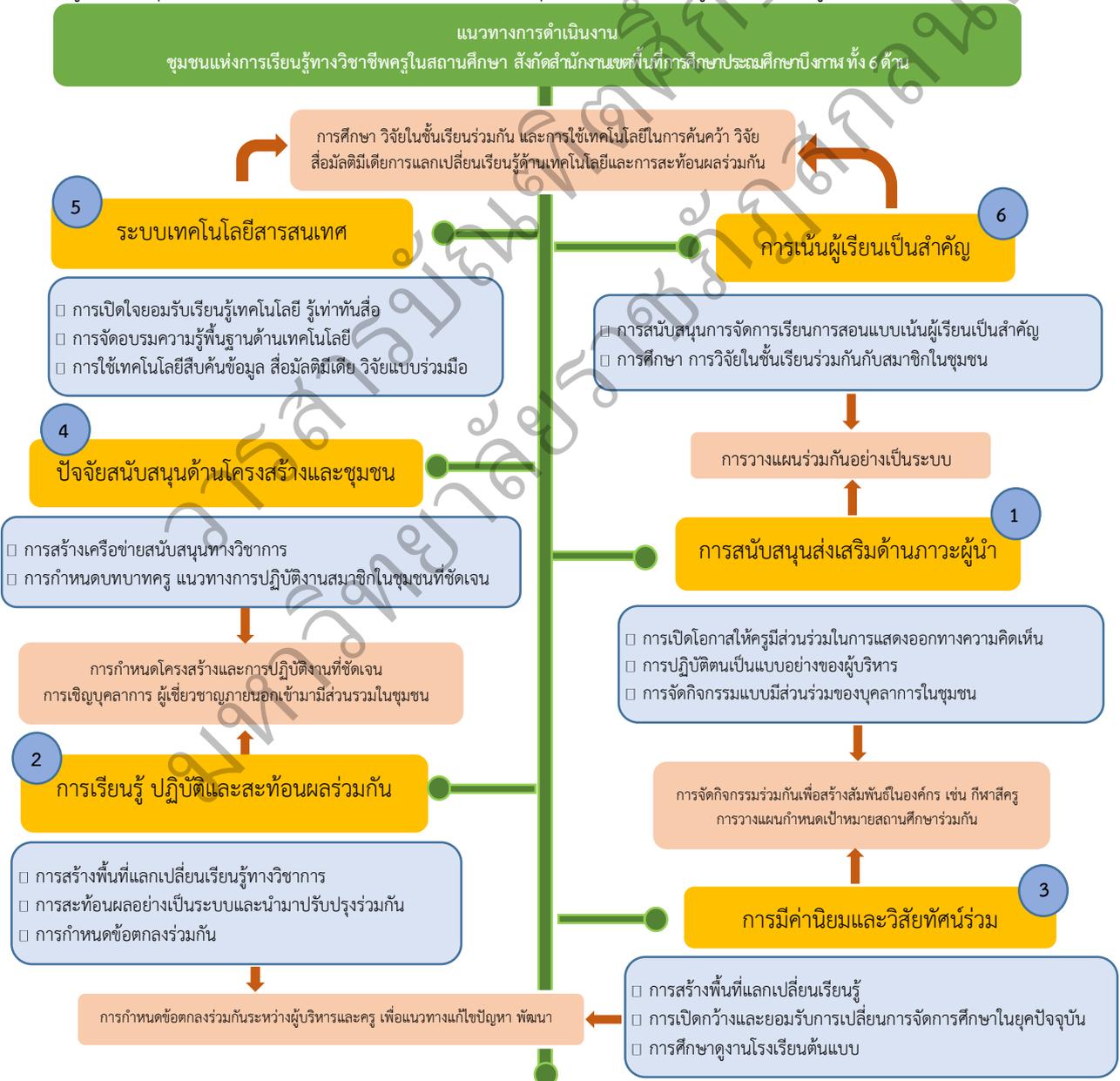
อาจเป็นรายภาคเรียนหรือปีการศึกษาตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างครูและผู้บริหารรวมถึงการศึกษาโรงเรียนต้นแบบที่ประสบความสำเร็จเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินการ หรือเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้หรือการดำเนินการจัดการด้าน PLC

ด้านที่ 3 ด้านปัจจัยสนับสนุนด้านโครงสร้างและชุมชน ผู้บริหารต้องสร้างระบบเครือข่ายสนับสนุนทางวิชาการ โดยการวางโครงสร้างงานวิชาการที่ชัดเจน กำหนดบทบาทหน้าที่ครู สมาชิกชุมชนไว้อย่างชัดเจน รวมไปถึงการนำวิทยากรหรือบุคลากรภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ เข้ามามีส่วนรวมในการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้วย

ด้านที่ 1 ด้านการมีค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วม ผู้บริหารจะต้องเข้าไปบริบทของสถานศึกษากับการศึกษายุคใหม่ เปิดกว้างและยอมรับการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนการสอนในยุคปัจจุบัน ให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาและพัฒนาาร่วมกัน โดยใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเป็นฐาน จะสามารถสร้างวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกันได้ อาจรวมไปถึงการจัดกิจกรรมร่วมกัน เช่น กีฬาสีครู หรือกิจกรรมวางเป้าหมายร่วมกันเพื่อพัฒนาองค์กร เป็นต้น

ด้านที่ 6 ด้านการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารและครูวางแผนร่วมกันอย่างเป็นระบบ กำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน และมีการสะท้อนผลอย่างเป็นระบบ รวมไปถึงการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้แบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การศึกษา จัดทำวิจัยในชั้นเรียนร่วมกัน โดยจะต้องเข้าใจหลักของการยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และสร้างรูปแบบการเรียนรู้ของสถานศึกษาออกมา

ผู้วิจัยจึงสรุปแนวทางการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา เป็นแผนผัง ดังนี้

ภาพประกอบ 2 แนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษา เรื่อง แนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผู้วิจัยอภิปรายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งพบประเด็นสำคัญเพื่อนำมาอภิปราย ดังนี้

1. สภาพที่เป็นจริงของแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านที่ 6 ด้านการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ผู้บริหารและครูต้องสร้างความยืดหยุ่นของผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน มีวิธีที่หลากหลาย หลักสูตรที่ทันสมัย เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการวัดประเมินผลที่หลากหลายโดยมีการปรับกำหนดเป้าหมายที่สามารถวัดได้และนำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงการพัฒนาผู้เรียนต่อไป รวมทั้งมีการสร้างแสวงหาความรู้ การแลกเปลี่ยนความรู้ การประมวลและจัดเก็บความรู้ และการนำความรู้ไปใช้ สอดคล้องกับแนวคิดของ DuFour, DuFour, Eaker, & Many (2010, p. 8) การเน้นผลลัพธ์ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเน้นผลลัพธ์ คือ การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ถือเป็นกลไกสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยมีการปรับกำหนดเป้าหมายที่สามารถวัดได้และนำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงการพัฒนาผู้เรียนต่อไป

สภาพที่ควรจะเป็นของแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านที่ 6 ด้านการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากเกิดกระบวนการสร้างความยืดหยุ่นของผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน มีวิธีที่หลากหลาย หลักสูตรที่ทันสมัย เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการวัดประเมินผลที่หลากหลายโดยมีการปรับกำหนดเป้าหมายที่สามารถวัดได้และนำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงการพัฒนาผู้เรียนต่อไป รวมทั้งมีการสร้างแสวงหาความรู้ การแลกเปลี่ยนความรู้ การประมวลและจัดเก็บความรู้ และการนำความรู้ไปใช้ สอดคล้องกับองค์ประกอบสำคัญในการจัดการเรียนการสอนทางวิชาชีพครู ได้แก่ การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีใบเรียนเพื่อรู้ แต่เป็นการสร้างกระบวนการวัดเพื่อตัดสินความเคลื่อนไหว ความเข้าใจเรื่องเรียนรู้ที่สำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดตัวชี้วัดความก้าวหน้า ซึ่งโรงเรียนควรวัดผลการเรียนของนักเรียนโดยเน้นการเรียนแบบลงมือทำที่แสดงพฤติกรรมกรเรียนของผู้เรียนแต่ละคน นอกจากนี้ยังต้องมีตัวชี้วัดความก้าวหน้าของพฤติกรรมครู เช่น การแบ่งเวลาการทำงานครูระหว่างเตรียมการออกแบบการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม การทำหน้าที่เป็นโค้ชหรือผู้อำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียนการชวนนักเรียนทบทวนบทเรียน (วิจารณ์ พานิช, 2554, หน้า 89)

2. การวิเคราะห์การจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลจากการประเมินความต้องการจำเป็นในการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า มีความสำคัญเรียงตามลำดับ ดังนี้ ลำดับที่ 1 คือ ด้านที่ 5 ด้านระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาเกิดสภาวะ มีเครื่องมือหรือปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินงานของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู ที่ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ของสมาชิกและเพิ่มการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กัสมีสท์ อาแด (2561, หน้า 67) กล่าวถึงระดับศักยภาพขององค์กร ประกอบด้วย ปัจจัยทางโครงสร้างทางสังคมที่สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของบุคคลด้วยศักยภาพระหว่างบุคคล คือ โครงสร้างทรัพยากรและระบบขององค์กรที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของบุคคลและการเรียนรู้ร่วมกันเช่นการจัดสรรเวลาสถานที่ในการพบปะการกำหนดโครงสร้างที่เอื้อต่อการทำหน้าที่การสอนร่วมกันทรัพยากรเทคโนโลยีที่สนับสนุนการเรียนรู้

3. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ สามารถสรุปได้ ดังนี้

ระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ เป็นองค์ประกอบใหม่ที่เป็นกุญแจสำคัญที่จะช่วยขับเคลื่อนระบบการทำงานในชุมชนแห่งการเรียนรู้ได้ การพัฒนาระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ รวมไปถึงนวัตกรรมใหม่เข้ามาปรับใช้ในการดำเนินงานเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีการเปิดใจยอมรับเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ รู้เท่าทันสื่อ มีการจัดอบรมพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูล การใช้สื่อมัลติมีเดียและการวิจัยแบบมีส่วนร่วม การจัดการเรียนการสอนที่มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการแก้ปัญหาผู้เรียน สอดคล้องกับผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับระดับคุณภาพขององค์กรด้านการอำนวยความสะดวกต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนร่วมกันได้และการใช้เทคโนโลยีที่สนับสนุนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (กัสมีสท์ อาแด, 2561, หน้า 67)

การสนับสนุนส่งเสริมด้านภาวะผู้นำเป็นอีกหนึ่งองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให้สมาชิกในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้วางแผนร่วมกันอย่างเป็นระบบแบบแผนและยังส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น รวมไปถึงการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของผู้นำองค์กรนอกจากนี้การจัดกิจกรรมแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรในชุมชนจะช่วยเพิ่มระดับภาวะผู้นำและความสัมพันธ์ของคนในองค์กรได้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของของ Kalkan (2016, p. 8) ที่กล่าวถึงความเชื่อและความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสมาชิกในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเรียนรู้ ปฏิบัติและสะท้อนผลร่วมกัน เมื่อสมาชิกทุกคนได้มองเห็นวิสัยทัศน์องค์กรและเป้าหมายร่วมกันแล้วจึงค่อยจึงก่อให้เกิดแนวปฏิบัติในการทำงานร่วมกันคือการเรียนรู้ การปฏิบัติงานและการสะท้อนผลร่วมกัน ที่จำเป็นจะต้องอาศัยสมาชิกในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ทั้งนี้จำเป็นจะต้องสร้างพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการและมีการรวบรวมสะท้อนผลที่เป็นระบบ รวมไปถึงการกำหนดข้อตกลงในการปฏิบัติงานของสมาชิก จากนั้นจะนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงงานในองค์กร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุทธิธรณ์ ขนอม (2559, หน้า 45) ทำการศึกษาวิจัยถึงองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพไว้ ได้แก่ ความร่วมมือของทีมงานมุ่งเน้นการเรียนรู้เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างครูและผู้บริหารในการพัฒนาความสามารถด้านการเรียนการสอนที่มีจุดมุ่งหมายในการตอบสนองความต้องการการเรียนรู้ที่แท้จริง

ด้านปัจจัยสนับสนุนโครงสร้างและชุมชน ในการดำเนินงานของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษานั้นต้องมีการกำหนดบทบาทของสมาชิกในชุมชนอย่างชัดเจนภาระงานหน้าที่รับผิดชอบของสมาชิกทุกคนเอาไว้รวมถึงการสร้างเครือข่ายทางวิชาการที่มีการเชิญบุคลากรภายนอกหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในชุมชนอย่างเป็นระบบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กัมมัสส์ อาแด (2561, หน้า 67) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยทางโครงสร้างทางสังคมที่สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของบุคคลด้วยศักยภาพระหว่างบุคคล คือโครงสร้างทรัพยากรและระบบขององค์กรที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของบุคคลและการเรียนรู้ร่วมกันเช่นการจัดสรรเวลาสถานที่ในการพบปะการกำหนดโครงสร้างที่เอื้อต่อการทำหน้าที่การสอนร่วมกัน ทรัพยากรเทคโนโลยีที่สนับสนุนการเรียนรู้และความสัมพันธ์และบรรยากาศขององค์กรเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้การส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกการสร้างควมไว้วางใจการให้เกียรติซึ่งกันและกันและการสนับสนุนส่งเสริม

การมีค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วม เป็นองค์ประกอบสำคัญในการเป็นรากฐานของการปฏิบัติงานโดยสมาชิกทุกคนในชุมชนจะต้องมองเห็นและเข้าใจบริบทของสถานศึกษาและการบริหารงานร่วมกันการเปิดใจยอมรับแลกเปลี่ยนเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงของการศึกษาที่ทันสมัยมีการสร้างพื้นที่ที่เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของสมาชิกดังกล่าวจะช่วยพัฒนาระบบกระบวนการทำงานในชุมชนแห่งการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับผลการวิจัยของกับ กรองกาญจน์ นาแพร่ (2560, หน้า 88) อธิบายถึงการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานระบบสนับสนุนโรงเรียนภาวะผู้นำแบบสนับสนุนและภาวะผู้นำร่วมวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกันปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโดยรวมกัน

ด้านการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือองค์ประกอบสุดท้ายที่สำคัญที่ครูผู้บริหารหรือสมาชิกในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูจำเป็นต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมากเพราะนั่นคือหัวใจของการจัดตั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา อันจะก่อให้เกิดการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยจะต้องมองเป้าหมายวางแผน ศึกษาและวิจัยร่วมกันอย่างเป็นระบบ โดยเข้าใจหลักการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสร้างรูปแบบการเรียนการสอนของสถานศึกษาที่สะท้อนความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญออกมา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิริรัตน์ โกศล (2559, หน้า 34) อธิบายถึงทีมเรียนรู้และการจัดการความรู้ร่วมกัน ผู้บริหารและครูผู้สอนมีวิธีการหลากหลายในการสอน มีหลักสูตรที่ทันสมัย มีการแก้ปัญหาในด้านต่าง ๆ ให้กับนักเรียนและรู้ความต้องการของนักเรียน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูและนักเรียน มีการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อมาปรับปรุงการเรียนการสอน รวมทั้งมีการสร้างแสวงหาความรู้ การแลกเปลี่ยนความรู้ การประมวลและจัดเก็บความรู้ และการนำความรู้ไปใช้

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่สำคัญ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรนำผลการวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา ไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในด้านต่าง ๆ

1.2 ควรนำรูปแบบแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูทั้ง 6 ด้าน ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้ความเหมาะสมกับบริบทสถานศึกษาของตนเอง

1.3 ควรมีการนำผลการวิจัยไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการบริหารงานที่มีคุณภาพสอดคล้องกับบริบทของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัญหาของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อนำผลมาพัฒนาให้การบริหารองค์การมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของแนวทางการพัฒนาพัฒนาแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

เอกสารอ้างอิง

- กรองกาญจน์ นาแพร่. (2560). *การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ จังหวัดสมุทรสาคร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- กัสมัสส์ อาแอด. (2561). *การพัฒนาแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบร่วมมือร่วมพลังในโรงเรียนประถมศึกษา*. ดุษฎีนิพนธ์ ปร.ด. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นครชัย ชาญอุไร. (2560). *การวัดและประเมินผลทางการศึกษา*. อุดรธานี: บ้านเหล่าการพิมพ์.
- _____. (2561). *การวิจัยทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). อุดรธานี: บ้านเหล่าการพิมพ์.
- นุสรุา วงศ์จันทร์. (2557). *การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บุญศรี ไพรัตน์. (บรรณาธิการ). (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. นนทบุรี: พ.ศ. พัฒนา.
- วิจารณ์ พานิช. (2554). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- _____. (2556). *การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสยามกัมมาจล. ส. เจริญการพิมพ์.
- ศิริรัตน์ โกศล. (2559). *การพัฒนาสถานศึกษาโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *คู่มือการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษาสำหรับศึกษานิเทศก์*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุทธิภรณ์ ขนอม. (2559). *รูปแบบการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาความสามารถในการสอนภาษาไทยของครูในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2560). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสถียร อ่วมพรม. (2560). *แนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ*. อุทัยธานี: ชมรมเด็ก.
- อัมพร พิณะสา. (2556). *รายงานการศึกษาส่วนบุคคล เรื่อง การสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยใช้ท้องถิ่นเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ*. กรุงเทพฯ: สำนักปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ.
- Darling-Hammond, L., & Sykes, G. (1999). *Teaching as the Learning Profession: Handbook of Policy and Practice*. Jossey-Bass Education Series. Jossey-Bass Inc., Publishers, 350 Sansome St., San Francisco, CA 94104.
- DuFour, R., DuFour, R. B., Eaker, R. E., & Many, T. W. (2010). *Collaborative teams in professional learning communities at work: Learning by doing*. Bloomington, Indiana: Solution Tree.
- Kalkan, F. (2016). *Relationship between Professional Learning Community Bureaucratic Structure and Organisational Trust in Primary Education Schools*. Sehit Ogretmen M. Ali Durak Secondary School, Ankara Turkey.